VVD

Nr.	Vraag	Antwoord
1	**1. Weerstandsratio** **Toelichting** In de begroting wordt een weerstandsratio van 0,97 vermeld. Tegelijkertijd roept de kwalificatie van deze ratio vragen op, omdat de gehanteerde waarderingssystematiek een ratio tussen 0,8 en 1,0 als *matig* kwalificeert. **Vraag** Waarom wordt een weerstandsratio van 0,97 als voldoende beoordeeld en niet als matig? Welke kwalificatie hanteert het college bij de beoordeling van de financiële positie?	De ratio is in de paragraaf Weerstandsvermogen afgerond van 0,97 naar 1. Hiermee wordt aangesloten bij de consistente lijn die in voorgaande jaren is gehanteerd en die tevens met de toezichthouder, de provincie, is besproken.
2	**2. Schuldevolutie** **Toelichting** De ontwikkeling van de gemeentelijke schuld is een belangrijk onderdeel van de beoordeling van de financiële positie. In de begroting wordt een schuldevolutie van -3,84% vermeld. Voor een goede beoordeling van dit percentage is inzicht nodig in de gebruikte berekeningswijze en uitgangspunten. **Vraag** Hoe is de schuldevolutie van -3,84% berekend? Welke begin- en eindwaarden en	De schuldevolutie zoals opgenomen in onderdeel 1.4 van de stresstest is berekend op basis van de ontwikkeling van de netto schuld per inwoner ten opzichte van het voorgaande jaar. Voor 2027 bedraagt de netto schuld per inwoner: Netto schuld 2027: € 483.103.000 / 87.764 inwoners = € 5.507 per inwoner Voor 2026 bedraagt de netto schuld per inwoner: Netto schuld 2026: € 499.906.000 / 87.461 inwoners = € 5.716 per inwoner De ontwikkeling van de netto schuld per inwoner bedraagt daarmee: (€ 5.507 − € 5.716) / € 5.716 × 100% = −3,66%

	welke schuldbegrippen zijn hiervoor gehanteerd?	Dit betekent dat de netto schuld per inwoner in 2027 met circa 3,66% afneemt ten opzichte van 2026. De netto schuld wordt bepaald als de brutoschuld minus de financiële bezittingen, waarbij de brutoschuld bestaat uit de vaste schuld, de netto vlottende schuld en de overlopende passiva. Op de brutoschuld worden de financiële vaste activa, uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en de overlopende activa in mindering gebracht.
3	**3. Structureel begrotingsevenwicht** **Toelichting** De begroting wordt als structureel en reëel sluitend gepresenteerd, terwijl voor 2028 een structureel tekort is opgenomen. Om de meerjarige financiële positie goed te kunnen beoordelen, is duidelijkheid nodig over de wijze waarop het college het structurele evenwicht vaststelt. **Vraag** Hoe verhoudt het structurele tekort in 2028 zich tot de kwalificatie dat de begroting structureel in evenwicht is? Welke aanvullende maatregelen zijn nodig om in 2028 tot structureel evenwicht te komen?	Het structurele evenwicht van de begroting wordt niet uitsluitend beoordeeld op basis van één afzonderlijk jaar, maar op basis van het totale meerjarige beeld en per jaarschijf. Daarbij geldt dat incidentele afwijkingen in een bepaald jaar niet per definitie betekenen dat de begroting als geheel niet structureel in evenwicht is. Voor 2028 is sprake van een structureel tekort. Dit betekent dat in dat specifieke begrotingsjaar de structurele lasten niet volledig worden gedekt door structurele baten. Dat staat echter niet automatisch op gespannen voet met de kwalificatie dat de begroting meerjarig structureel en reëel sluitend is, zolang in de overige jaren binnen de meerjarenperiode sprake is van een evenwichtige of positieve structurele positie en de afwijking in 2028 verklaarbaar en tijdelijk is. Dergelijke verschillen kunnen bijvoorbeeld ontstaan door schommelingen in de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Een lager of hoger accres of een aangepaste structurele rijksbijdrage kan ertoe leiden dat een afzonderlijk jaar afwijkt, terwijl het meerjarige structurele beeld als geheel nog steeds sluitend kan zijn. Gezien vorenstaande zijn voor nu geen maatregelen nodig, omdat we hiermee voldoen aan het toezichtkader van de Provincie.
4	**4. Financieringsbehoefte** **Toelichting** De gemeente voorziet voor de periode 2027-2030 een aanzienlijke financierings-behoefte. Om de ontwikkeling van de gemeentelijke schuld en de toekomstige rentelasten te kunnen beoordelen, is inzicht	De financieringsbehoefte is opgenomen in de paragraaf Financiering op pagina 165. De nieuwe financieringsbehoefte heeft met name betrekking op de geplande investeringen en de aflossing van bestaande leningen, die waar nodig kunnen worden geherfinancierd. Bij decentrale overheden is sprake van totaalfinanciering en niet van projectfinanciering. Dit betekent dat de gemeente haar totale financieringsbehoefte als één geheel benadert en financiering niet rechtstreeks aan afzonderlijke investeringen of projecten koppelt. Hierdoor kan de beschikbare financiering flexibel en efficiënt binnen de gehele organisatie worden

	nodig in de besteding van deze financiering. **Vraag** Waaruit bestaat de financieringsbehoefte voor 2027-2030? Kan deze per jaar en, voor zover mogelijk, per grote investering worden uitgesplitst?	ingezet. De investeringen staan vermeld in de begroting op pagina 256 en 257, investeringsplanning 2027-2030.
5	**5. Renterisico** **Toelichting** Een omvangrijke financieringsbehoefte maakt de begroting gevoeliger voor ontwikkelingen op de kapitaalmarkt. Een hogere rente kan daardoor rechtstreeks gevolgen hebben voor het meerjarige begrotingssaldo. **Vraag** Wat is het financiële effect op de begroting wanneer de rente op nieuw aan te trekken leningen 1 procentpunt hoger uitvalt dan waarmee in de begroting rekening is gehouden? Graag het structurele effect per jaar tot en met 2030 aangeven.	Voor de volledigheid is bij het opstellen van de begroting al rekening gehouden met een stijging van zowel de kortlopende als de langlopende rente, op basis van de actuele marktver-wachtingen van de grootbanken. De verwachte renteontwik-keling is daarmee in principe reeds in de begroting verwerkt. Mocht de rente onverhoopt nog met 1 procentpunt stijgen ten opzichte van deze uitgangs-punten, dan leidt dit tot de volgende aanvullende jaarlijkse rentelasten: • 2027: € 175.000 • 2028: € 600.000 • 2029: € 1,4 miljoen • 2030: € 2,0 miljoen Dit betreft een scenario, waarbij wordt uitgegaan van een verdere rentestijging naar 5,0% / 5,25% voor de langlopende rente.
6	**6. Invulling organisatiebezuiniging** **Toelichting** In het meerjarenperspectief is een oplopende besparing op de gemeentelijke organisatie opgenomen. Voor de beoordeling van de haalbaarheid daarvan is van belang welk gedeelte reeds door	De concreetheid voor de jaren 2027 tot en met 2030 wordt op dit moment uitgewerkt. In de komende tussenrapportages krijgt u van ons een beeld waar wij staan. In de begroting is aan organisatiebesparing een bedrag ad € 2,0 mln. ingeboekt. In de tijd zien de bezuinigingen als volgt uit: 2028: € 2,2 miljoen 2029: € 3,2 miljoen

	concrete maatregelen is gedekt. **Vraag** Welk deel van de organisatiebezuiniging is reeds concreet ingevuld en welk bedrag moet in 2027, 2028, 2029 en 2030 nog door aanvullende maatregelen worden gerealiseerd?	2030: € 4,2 miljoen
7	**7. Gevolgen voor de formatie** **Toelichting** Een besparing binnen de gemeentelijke organisatie kan worden gerealiseerd door lagere personeelskosten, efficiëntere werkprocessen of vermindering van taken. Uit het financiële bedrag alleen kan niet worden afgeleid wat dit betekent voor de formatie. **Vraag** Hoeveel fte vervalt als gevolg van de organisatiebezuiniging? Graag per jaar aangeven hoeveel formatieve fte wordt verminderd en op welke wijze deze vermindering wordt gerealiseerd.	De concreetheid voor de jaren 2027 tot en met 2030 wordt op dit moment uitgewerkt. In de komende tussenrapportages krijgt u van ons een beeld waar wij staan. In de begroting is aan organisatiebesparing een bedrag ad € 2,0 mln. ingeboekt. In de tijd zien de bezuinigingen als volgt uit: 2028: € 2,2 miljoen 2029: € 3,2 miljoen 2030: € 4,2 miljoen
8	**8. Openstaande taakstellingen** **Toelichting** In de begroting wordt aangegeven dat er geen openstaande taakstellingen of ombuigingen zijn. Tegelijkertijd moeten verschillende opgenomen besparingen in de	Onder een openstaande taakstelling verstaan wij een financiële opgave waarvoor de invulling nog niet is bepaald en die nog niet structureel in de begroting is verwerkt. Wanneer voor een taakstelling wel al een uitwerkings- of realisatieplan bestaat, spreken wij niet van een openstaande taakstelling. Dat een besparing nog in de komende jaren moet worden gerealiseerd, betekent dus niet automatisch dat sprake is van een openstaande taakstelling.

	komende jaren nog daadwerkelijk worden gerealiseerd. **Vraag** Waarom wordt aangegeven dat er **geen openstaande taakstellingen** zijn wanneer een deel van de opgenomen besparingen nog moet worden gerealiseerd? Welke definitie hanteert het college hierbij voor een ingevulde en een openstaande taakstelling?	
9	**9. Ontwikkeling overhead** **Toelichting** De overheadkosten nemen in 2028 toe ten opzichte van 2027. Dit valt op in combinatie met de tegelijkertijd voorziene besparingen op de gemeentelijke organisatie. **Vraag** Waardoor stijgt de **overhead in 2028**, ondanks de opgenomen organisatiebezuinigingen? Kan de stijging worden uitgesplitst naar de belangrijkste kostencomponenten?	De ontwikkeling van de overheadkosten wordt niet alleen bepaald door de personele lasten en de ingeboekte organisatiebezuinigingen. In de overhead zijn ook kosten opgenomen voor diensten die de gemeente afneemt. Daarop is indexatie van toepassing. Verder is rekening gehouden met de verwachte indexatie van personeelskosten en met overige prijs- en inflatieontwikkelingen. Een stijging van de overheadkosten betekent daarom niet automatisch dat de personeelsformatie toeneemt. De overhead kan ook stijgen wanneer het aantal medewerkers afneemt. De benchmark en de hoge span of control hebben ons aanleiding gegeven te kijken naar de span of attention en naar goed werkgeverschap. Hiervoor hebben wij oplossingen gezocht die nagenoeg binnen het bestaande budget passen. De kostenontwikkeling in 2028 hangt dus samen met meerdere factoren en is niet zonder meer het gevolg van een uitbreiding van de organisatie.
10	**10. BOA's binnen Handhaving en Toezicht** **Toelichting** De totale formatie van Handhaving en Toezicht geeft nog geen inzicht in het aantal medewerkers dat daadwerkelijk als beëdigd BOA kan worden ingezet. Voor de	De totale bezetting binnen Team Handhaving en Toezicht bedraagt momenteel 54,44 fte. Deze bezetting bestaat naast boa's uit onder andere een teammanager, administratieve functies (administratief juridisch medewerker en planning) en toezichthouders. Van de totale bezetting is 40,89 fte beëdigd boa. Hiervan is 28 fte werkzaam in de uitvoering op straat. Binnen deze groep is 4 fte momenteel niet inzetbaar op straat vanwege re-integratie, stage of werkzaamheden in een andere functie. Daarvan zijn 9 fte centralisten van de meldkamer beëdigd boa. Deze medewerkers worden inmiddels ook ingezet op straat, waar de situatie het toelaat en wanneer de situatie hiernaar

	beoordeling van de handhavingscapaciteit is dit onderscheid van belang. **Vraag** Hoeveel van de 39,2 fte Handhaving en Toezicht bestaat uit beëdigde BOA's? Graag onderscheid maken tussen BOA's en overige functies binnen deze formatie.	vraagt. Ook de 3,89 fte procescoördinatoren zijn beëdigd boa. Hiermee bedraagt het aantal beëdigde boa's binnen Handhaving en Toezicht 40,89 fte. De overige 13,55 fte bestaat uit niet-beëdigde functies, waaronder management, administratie en toezichthouders. Binnen Team Sociale Veiligheid en Buurtregie, cluster Interventieteam werken zes boa's, waarvan 4 ondermijningsboa's en 2 jeugdboa's. In totaal betreft dit 6 FTE (6x1 FTE). De jeugdboa's worden betaald vanuit PMG.
11	**11. Bezetting BOA-formatie** **Toelichting** De beschikbare formatie hoeft niet gelijk te zijn aan de feitelijke personele bezetting. Vacatures, ziekte en andere omstandigheden kunnen ertoe leiden dat minder BOA-capaciteit beschikbaar is dan de formatie doet vermoeden. **Vraag** Hoeveel BOA-fte zijn daadwerkelijk bezet en wat is het verschil tussen de vastgestelde formatie en de feitelijke bezetting? Hoeveel BOA-vacatures staan momenteel open?	Binnen Team Toezicht & Handhaving is voor de functie van boa voor de uitvoering op straat is 29 fte formatie beschikbaar. Hiervan is momenteel 26 fte bezet. Van deze bezetting is 4 fte tijdelijk niet inzetbaar, onder andere vanwege re-integratie, stage of werkzaamheden in een andere functie. Recent heeft werving plaatsgevonden voor nieuwe boa's. Hierbij wordt ingezet op de invulling van 4 fte. Een deel hiervan betreft interne doorstroom vanuit de functies van toezichthouder en centralist meldkamer en een deel betreft externe werving. Met deze werving wordt niet alleen voorzien in het invullen van de huidige ruimte binnen de formatie, maar wordt ook geanticipeerd op mogelijke toekomstige uitstroom. Daarnaast wordt ingezet op bredere uitwisselbaarheid tussen de meldkamer en de straat. Hierdoor kunnen medewerkers, waar de situatie dit toelaat, zowel op straat als in de meldkamer worden ingezet. Hiermee wordt de flexibiliteit vergroot en de kwetsbaarheid van de personele bezetting verminderd. Binnen Team Sociale Veiligheid en Buurtregie is de vastgestelde formatie gelijk aan de feitelijke bezetting. Er is 6 FTE beschikbaar, deze zijn ook ingevuld en er zijn zes boa's actief werkzaam. Er zijn geen openstaande vacatures.
12	**12. Operationele BOA-capaciteit** **Toelichting** Ook bezette BOA-fte zijn niet volledig beschikbaar voor zichtbaar toezicht en handhaving in de openbare ruimte. Een deel van de beschikbare capaciteit wordt besteed aan administratie, opleiding, overleg en	Binnen Team Toezicht & Handhaving is op dit moment 22 fte boa bezet binnen de formatie voor de uitvoering op straat. Een fulltime boa wordt 40 uur per week ingepland. Dit komt neer op een totale bezetting van 880 geplande uren per week. Niet alle geplande uren worden daadwerkelijk op straat besteed. Boa's nemen naast het toezicht en de handhaving in de openbare ruimte deel aan onder andere overleg, wijkgerichte samenwerking en andere werkzaamheden die nodig zijn voor een integrale aanpak van Sociaal Veilig. Daarnaast behoren ook administratieve taken. De 22 fte betreft daarmee de huidige bezette boa-capaciteit en niet de volledige netto

<table>
<tr>
<td></td>
<td>andere werkzaamheden.

Vraag
Hoeveel BOA-capaciteit is daadwerkelijk operationeel op straat inzetbaar? Graag zowel in fte als in gemiddeld beschikbare uren per week aangeven en, indien beschikbaar, als percentage van de totale BOA-capaciteit.</td>
<td>beschikbare capaciteit voor zichtbaar toezicht op straat. De feitelijke inzet op straat varieert afhankelijk van bijvoorbeeld overleg, opleiding, verlof, ziekte en overige werkzaamheden.

De weekplanning bestaat uit verschillende diensten, waarmee wordt voorzien in toezicht en handhaving gedurende verschillende momenten van de dag en avond:
• Ochtenddienst: 07:00 – 15:30 uur;
• Dagdienst: 08:30 – 17:00 uur;
• Avonddienst: 14:30 – 23:00 uur;
• Uitgangsdienst: vrijdag en zaterdag van 20:00 – 04:00 uur.

Binnen Team Sociale Veiligheid en Buurtregie zijn 40 uur per week als volgt ingevuld:
– Gemiddeld tussen de 25 uur en 30 uur per week bezig op straat (controles uitvoeren)
– Gemiddeld 6 uur administratie
– Gemiddeld 3 en 4 uur overleg (1 x per week briefing en 1 x per twee weken teamoverleg)</td>
</tr>
<tr>
<td>13</td>
<td>13. Woningopleveringen tot en met 2030
Toelichting
Bij woningbouw wordt onderscheid gemaakt tussen ambities, planvoorraad, vergunning-verlening, start bouw en daadwerkelijke opleveringen. Voor het beoordelen van het verwachte woningbouwresultaat is vooral het aantal feitelijk te verwachten opleveringen relevant.

Vraag
Hoeveel woningen verwacht het college daadwerkelijk per jaar in 2027, 2028, 2029 en 2030 op te leveren?
Graag, voor zover beschikbaar, uitgesplitst naar sociale huur, middenhuur, vrije sector huur, betaalbare koop en overige koop.</td>
<td>In onderstaande tabel zijn van de projecten de verwachte op te leveren woningen voor de jaren 2026-2030 in beeld gebracht, daarbij uitgesplitst naar de prijssegmenten. Voor een aantal projecten is de woningdifferentiatie nog onbekend.

<table>
<tr><th></th><th colspan="5">Jaar van oplevering woningen</th><th></th></tr>
<tr><th>prijssegment</th><th>2026</th><th>2027</th><th>2028</th><th>2029</th><th>2030</th><th>totaal</th></tr>
<tr><td>sociale huur</td><td>395</td><td>45</td><td>121</td><td>418</td><td>210</td><td>1189</td></tr>
<tr><td>middenhuur</td><td>64</td><td>10</td><td>41</td><td>195</td><td>58</td><td>368</td></tr>
<tr><td>betaalbare koop</td><td>14</td><td></td><td>68</td><td>130</td><td></td><td>212</td></tr>
<tr><td>dure huur</td><td></td><td>10</td><td></td><td></td><td>50</td><td>60</td></tr>
<tr><td>dure koop</td><td>81</td><td>45</td><td>39</td><td>37</td><td></td><td>202</td></tr>
<tr><td>onbekend</td><td></td><td></td><td></td><td>110</td><td>42</td><td>152</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2183</td></tr>
</table>
</td>
</tr>
</table>

<table>
<tr>
<td>14</td>
<td>14. Harde plancapaciteit
Toelichting
Niet iedere woning die in de woningbouw-programmering is opgenomen, heeft dezelfde mate van zekerheid. Het onderscheid tussen zachte plannen, harde plannen, vergunde projecten en reeds in aanbouw zijnde woningen is daarom van belang.

Vraag
Hoeveel van de tot en met 2030 voorziene woningen behoren tot de harde plancapaci-teit?

Kan daarbij onderscheid worden gemaakt tussen:

• planologisch harde plannen;
• verleende vergunningen;
• onherroepelijke vergunningen;
• projecten waarvan de bouw reeds is gestart?</td>
<td>Voor projecten waarvan we verwachten dat deze opgeleverd worden in de periode vanaf heden tot en met 2030 kan de volgende onderverdeling in harde en zachte plancapaciteit worden gemaakt:

<table>
<tr><td colspan="4">Op te leveren woningen periode okt 2026 tot eind 2030</td></tr>
<tr><td>Planstatus</td><td>zacht</td><td colspan="2">hard</td></tr>
<tr><td>prijssegment</td><td></td><td>verleende vergunning</td><td>start bouw</td></tr>
<tr><td>sociale huur</td><td>536</td><td>156</td><td>222</td></tr>
<tr><td>middenhuur</td><td>253</td><td>12</td><td>64</td></tr>
<tr><td>betaalbare koop</td><td>127</td><td>71</td><td></td></tr>
<tr><td>dure huur</td><td>40</td><td></td><td>20</td></tr>
<tr><td>dure koop</td><td>48</td><td>39</td><td>34</td></tr>
<tr><td>onbekend</td><td>152</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>subtotaal</td><td>1156</td><td>278</td><td>340</td></tr>
<tr><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Eindtotaal</td><td colspan="3">1774</td></tr>
</table>
</td>
</tr>
<tr>
<td>15</td>
<td>15. Extra parkeeropbrengst
Toelichting
Bij de verhoging van het parkeertarief wordt een aanvullende parkeeropbrengst geraamd. Om de realiteitswaarde van deze raming te kunnen beoordelen, is inzicht nodig in de gehanteerde berekening en</td>
<td>We beschikken als gemeente over geanonimiseerde informatie over elke transactie die bij parkeerautomaten plaatsvindt (hoeveel er is betaald per transactie en hoeveel parkeertijd hiervoor is “gekocht”).
Stap 1: er is berekend, hoeveel de opbrengst zou zijn, als in 2027 men zich net zo zouden gedragen (duur parkeren en aantal parkeeracties) als in 2025, maar dan met een hoger parkeertarief.
(opbrengst € 1.167.000)</td>
</tr>
</table>

	aannames. **Vraag** Hoe is de geraamde €116.000 extra parkeeropbrengst als gevolg van de tariefswijziging berekend? Graag de berekening en de belangrijkste aannames inzichtelijk maken.	Stap 2: naast het betalen bij parkeerautomaten kan men ook via een parkeerapp betalen. In 2025 was de opbrengsten van parkeren met een app gelijk aan 56 % van de opbrengsten bij parkeerautomaten. Het bedrag uit stap 1 is daarom met 56% verhoogd. (opbrengst € 1.820.000) Stap 3: een hoger parkeertarief zal zeer waarschijnlijk leiden tot een ander parkeergedrag (minder vaak en/of minder lang parkeren). In de raming is dit de meest onzekere factor. Vanwege een verhoging van het tarief met 50 % is de aanname dat de opbrengst in werkelijkheid daarom 20% lager zal uitvallen. (opbrengst € 1.456.000) Opbrengst in 2025 was € 1.340.00 Meeropbrengst 2027 ten opzichte van 2025 is daarom € 116.000 (de genoemde bedragen zijn afgerond)
16	**16. Gedragseffect parkeertarief** **Toelichting** Een hoger parkeertarief hoeft niet automatisch tot een evenredig hogere parkeeropbrengst te leiden. Bezoekers kunnen korter parkeren, kiezen voor een andere locatie of op een andere wijze naar de binnenstad reizen. **Vraag** Is bij de raming van de parkeeropbrengsten rekening gehouden met minder parkeerbewegingen, een kortere parkeerduur of uitwijkgedrag als gevolg van het hogere tarief? Zo ja, welke percentages of aannames zijn daarbij gehanteerd?	Ja (zie ook het antwoord bij vraag 15) Er is een percentage gehanteerd van 20% (zie ook het antwoord bij vraag 15)

17	**17. Afvalstoffenheffing** **Toelichting** De afvalstoffenheffing stijgt. Om te kunnen beoordelen waardoor deze stijging wordt veroorzaakt, is onderscheid nodig tussen externe kostenontwikkelingen en kosten die voortvloeien uit gemeentelijke beleidskeuzes. **Vraag** Waardoor stijgt de afvalstoffenheffing ten opzichte van 2026? Kan het college de stijging uitsplitsen naar: • autonome kostenstijgingen; • inflatie; • hogere verwerkingskosten; • beleidswijzigingen; • overige oorzaken? Welk deel van de totale stijging is rechtstreeks het gevolg van gemeentelijke beleidskeuzes?	De stijging bij de afvalstoffenheffing wordt op hoofdlijnen tweeledig veroorzaakt. 1. De uitvoeringskosten van de RD4 stijgen voor 2027 met € 680.000. De begroting hiervan heeft u in de raadsvergadering van juni 2026 vastgesteld. De belangrijkste oorzaken van de stijging bij de RD4 zijn externe factoren zoals de stijgende heffingen voor verbranding van restafval en Co2 uitstoot en oplopende loonkosten en brandstofkosten. 2. Sinds het begrotingsjaar 2024 zijn niet alle kosten gerelateerd aan de afvalstoffenheffing doorberekend in het tarief. Ook hier gaat het om kosten van de uitvoeringsorganisatie RD4. In totaal waren deze niet doorberekende kosten opgelopen tot € 1.200.000. Het niet doorberekenen was een bewuste keuze om het tarief voor de inwoners te drukken. Keerzijde is dat hierdoor betreffende afvalkosten gedekt worden binnen de overige algemene middelen. Voor het begrotingsjaar 2027 hebben we ervoor gekozen om alle kosten weer volledig door te berekenen en daarmee kostendekkend te werken. Genoemde kosten zijn niet het gevolg van aangepast beleid.
18	**18. WoonWijzerWinkel** **Toelichting** Bij de beoordeling van verbonden partijen is niet alleen de jaarlijkse gemeentelijke bijdrage relevant, maar ook de financiële positie van de organisatie en het eventuele risico dat uiteindelijk bij de aandeelhouders	De gemeente Heerlen heeft een aandelenbelang in de WoonWijzerWinkel voor een bedrag van € 6.340. Dit aandelenrisico is voor de gemeente zeer beperkt. Daarnaast heeft de gemeente Heerlen een lening verstrekt voor een bedrag van € 401.660, waarvan de achterstallige rente (€ 30.525) is een voorziening getroffen. Mocht de WWW niet aan haar aflossingsverplichtingen voldoen, dan is de maximale financiële blootstelling het bedrag van de uitstaande lening en de niet ontvangen rente.

	terechtkomt. Bij de WoonWijzerWinkel wordt een negatief eigen vermogen vermeld, terwijl hierbij geen financieel risico voor de gemeente wordt aangegeven. **Vraag** Waarom wordt het negatieve eigen vermogen van WoonWijzerWinkel niet als financieel risico voor de gemeente Heerlen aangemerkt? Kan tevens worden aangegeven wat de maximale financiële blootstelling van Heerlen is wanneer de financiële positie verder verslechtert?	
19	**19. WOZL** **Toelichting** De financiële positie van WOZL is relevant vanwege de financiële relatie tussen deze verbonden partij en de deelnemende gemeenten. Een negatief eigen vermogen kan mogelijk gevolgen hebben voor toekomstige gemeentelijke bijdragen. **Vraag** Welk financieel risico loopt Heerlen als gevolg van het negatieve eigen vermogen van WOZL?	Het negatieve eigen vermogen van WOZL wordt veroorzaakt door de BBV-verplichting om een voorziening te vormen voor de toekomstige verplichtingen uit de regeling Vervroegd Uittreden (RVU). Per 31 december 2025 is hiervoor een voorziening gevormd van circa € 3,716 miljoen. Deze voorziening heeft betrekking op de RVU-deelnemers op die datum en de verplichtingen die doorlopen tot in 2026 en 2027. Hoewel deze verplichting in de jaarrekening als last wordt verantwoord, staat daar in de praktijk een subsidie tegenover van circa € 4,612 miljoen die in 2026 ontvangen is door WOZL. Deze subsidie mag volgens de BBV-voorschriften echter niet als dekking tegenover de voorziening in 2025 worden opgenomen. De verplichting heeft daarmee vooral een administratief effect op het jaarresultaat en leidt niet tot een verslechtering van de feitelijke financiële positie. Van een aanvullende bijdrage is dan ook geen sprake.

	Kan het college tevens aangeven onder welke omstandigheden Heerlen tot een aanvullende bijdrage zou kunnen worden verplicht en wat de maximale financiële exposure van de gemeente daarbij is?	
20	**20. Onderhoudsplannen** **Toelichting** Meerjarige onderhoudsplannen vormen de basis voor de raming van toekomstige onderhoudsuitgaven en de benodigde financiële voorzieningen. Wanneer onderhoudsplannen niet actueel zijn, kan onzekerheid ontstaan over de omvang van toekomstige lasten. **Vraag** Welk financieel risico ontstaat doordat verschillende onderhoudsplannen nog niet zijn geactualiseerd? Kan per nog te actualiseren onderhoudsplan worden aangegeven: 1. wanneer het huidige plan voor het laatst is geactualiseerd; 2. wanneer het nieuwe plan gereed is; 3. welk bedrag momenteel meerjarig in de begroting is opgenomen; 4. of rekening wordt gehouden met mogelijk hogere onderhoudslasten na actualisatie?	Financieel risico: Door de enorme kostenstijging van lonen, brandstof en materialen in de afgelopen jaren zijn exploitatie- en investeringsbudgetten in de begroting gebaseerd op te lage (of verouderde) cijfers. Daardoor kan er voor de toekomst te weinig geld gereserveerd zijn om daadwerkelijk hogere kosten te dekken. Met de nieuwe nota's worden de plannen bijgewerkt en herberekend op basis van actuele cijfers. Op basis hiervan kunnen keuzes worden gemaakt waarop de meerjarenbegroting wordt aangepast. **Verhardingen** 1. In 2023. De huidige nota wegverhardingen kent een looptijd van 2023-2027 2. De nieuwe wegverhardingennota 2027-2030 zal in het voorjaar 2027 ter besluit vorming worden voorgelegd. 3. Beschikbaar in de meerjarenbegroting: Exploitatiebudget 2027: € 840.000 Groot onderhoud jaarlijks: € 3.910.000 Investeringsbudget 2027 ev.: € 1.600.000 4. In de nieuwe nota wordt met actuele cijfers gerekend. De gestegen loon- brandstof en materiaalkosten worden daarin meegenomen. **Water** 1. Het Huidige Watertakenplan kende een looptijd van 2020-2024. De looptijd is verlengd tot en met december 2027

		2. Het Water- en Klimaatadaptatieprogramma (voorheen Watertakenplan) wordt in 2027 ter besluitvorming voorgelegd 3. Exploitatiebudget 2027 € 1.220.000 Investeringsbudget riolering 2027 e.v. € 3.549.000 Klimaatadaptatie 2027 ev.: € 2.000.000 4. In de nieuwe nota wordt met actuele cijfers gerekend. De gestegen loon- brand-stof en materiaalkosten worden daarin meegenomen. In het nieuwe Water- en Klimaatadaptatieprogramma dat in 2027 ter besluitvorming wordt voorgesteld wordt voorgesteld om het budget voor klimaatadaptatie te verhogen van 2 mln. naar 4 mln. Dit bedrag is nog niet in het MBP opgenomen. **Openbare verlichting** 1. Het huidige "Beleidsplan Openbare Verlichting 2016" is opgesteld in 2015. Dit plan voorziet t/m 2025 in de investeringskosten. 2. Het nieuwe plan is gereed in het voorjaar van 2027 3. exploitatiebudget openbare verlichting €512.000,- per jaar Investeringsbudget 2027 ev. Openbare verlichting vvi masten €188.000,- per jaar Openbare verlichting vvi armaturen €79.000,- per jaar 4. De onderhoudslasten (exploitatie) zullen naar verwachting toereikend zijn. Onderhoud is weliswaar duurder geworden maar Led-verlichting gaat langer mee en vergt minder onderhoud. De investeringskosten zullen hoger uitvallen door de gestegen kosten van vervanging (materialen) en de netaansluiting van Enexis.

		Civieltechnische kunstweken 1. De looptijd van het huidige plan is 2023-2027. 2. Het nieuwe plan is gereed in het voorjaar van 2027 3. Exploitatiebudget: € 160.000 p/j Groot onderhoud: € 140.000,- p/j Investeringsbudget 2027 ev.:€ 681.473,- 4. In de nieuwe nota wordt met actuele cijfers gerekend. De gestegen loon- brandstof en materiaalkosten worden daarin meegenomen